

Opracowano na podstawie: tj. Dz.U. z 1969 r. Nr 26, poz. 206; z 1975 r. Nr 16, poz. 91; z 1990 r. Nr 14, poz. 88; z 1991 r. Nr 65, poz. 279; z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1998 r. Nr 106, poz. 668.

USTAWA
z dnia 25 lutego 1958 r.

o Inspekcji Handlowej

Art. 1.

1. Inspekcja Handlowa jest powołana do ochrony interesów konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa.
2. Do zadań Inspekcji Handlowej należy:
 - 1) kontrola legalności i rzetelności działania przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów odrębnych, w zakresie produkcji, handlu i usług,
 - 2) kontrola jakości i bezpieczeństwa towarów i usług, w szczególności zagrażających życiu lub zdrowiu konsumentów,
 - 3) podejmowanie kontroli, mediacji i innych działań interwencyjnych w celu ochrony indywidualnych interesów i praw konsumentów,
 - 4) prowadzenie centralnych i wojewódzkich laboratoriów kontrolno-analitycznych,
 - 5) organizowanie i prowadzenie polubownego sądownictwa konsumenckiego,
 - 6) prowadzenie poradnictwa konsumenckiego,
 - 7) wykonywanie innych zadań określonych w przepisach odrębnych.

Art. 2.

1. Zadania określone w art. 1 wykonują następujące organy:
 - 1) Główny Inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „Głównym Inspektorem”,
 - 2) wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora inspekcji handlowej, zwanego dalej "wojewódzkim inspektorem", jako kierownika wojewódzkiej inspekcji handlowej wchodzącej w skład zespolonej administracji wojewódzkiej.
2. Wojewódzki inspektor wykonuje w imieniu wojewody zadania i kompetencje Inspekcji Handlowej określone w ustawie oraz przepisach odrębnych.
3. Wojewódzki inspektor kieruje działalnością wojewódzkiego inspektoratu inspekcji handlowej.

4. W rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej, organem właściwym jest wojewódzki inspektor i jako organ wyższego stopnia Główny Inspektor.

Art. 3.

1. Głównego Inspektora powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
2. Zastępcę Głównego Inspektora powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Głównego Inspektora.
3. Główny Inspektor kieruje działalnością Inspekcji Handlowej przy pomocy Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej.
4. Wojewódzkiego inspektora i jego zastępcę powołuje i odwołuje wojewoda, po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora.

Art. 4.

Organizację Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej określi statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 5.

1. Organy Inspekcji Handlowej wykonują zadania określone w ustawie, na podstawie okresowych planów pracy; mogą też podejmować kontrole nie planowane, jeżeli wymagają tego okoliczności faktyczne.
2. Główny Inspektor opracowuje kierunki działania Inspekcji Handlowej oraz plany kontroli o znaczeniu krajowym, zatwierdzane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.
3. Wojewódzcy inspektorzy ustalają plany pracy uwzględniające kierunki działania i plany kontroli, o których mowa w ust. 2, oraz wnioski wojewody.

Art. 6.

1. Inspekcja Handlowa współdziała z organami kontroli państwowej, spółdzielczej i społecznej.
2. Zadania ochrony konsumenta w zakresie określonym ustawą oraz innymi przepisami sprawują również organy jednostek samorządu terytorialnego.
3. W szczególności zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony konsumenta wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów, powoływany i odwoływany przez radę powiatu (radę miasta na prawach powiatu) na zasadach określonych odrębnymi przepisami, które ustalają również szczegółowy zakres jego działania i przysługujące mu uprawnienia.
4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zasady współpracy organów Inspekcji Handlowej z powiatowym (miejskim) rzecznikiem konsumentów, a także z innymi organami administracji publicznej i instytucjami kontrolnymi, w

tym organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie, o którym mowa w art. 1 ust. 2.

Art. 7.

1. Dla wykonania swoich zadań organy Inspekcji Handlowej uprawnione są do:

- 1) dokonywania inspekcji w następujących jednostkach uspołecznionych i prywatnych:
 - a) w przedsiębiorstwach i innych jednostkach handlowych i przemysłu gastronomicznego,
 - b) w jednostkach handlu detalicznego prowadzonych przez przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe,
 - c) w przedsiębiorstwach produkujących towary na potrzeby handlu i przemysłu gastronomicznego,
 - e) w portach rybackich w zakresie kontroli klasyfikacji ryb morskich wysyłanych z tych portów dla jednostek handlu hurtowego i detalicznego,
 - f) w przedsiębiorstwach i zakładach świadczących usługi dla ludności,
- 2) dokonywania inspekcji przewożonych towarów przeznaczonych na zaopatrzenie rynku wewnętrznego,
- 3) badania dokumentów i ksiąg, żądania wyjaśnień, zbierania i zabezpieczenia dowodów oraz w przypadkach uzasadnionych - zarządzenia przeprowadzania inwentaryzacji i sprawdzania tożsamości osób,
- 4) nieodpłatnego pobierania prób towarów w trybie i na zasadach, które określi Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia.

lit. d) skreślona

2. Wykonywanie czynności wymienionych w ust. 1 powinno odbywać się w miarę możliwości w obecności kierownika inspekcjonowanej placówki lub osoby upoważnionej do zastępowania go.
3. Z przebiegu czynności sporządza się protokół, który należy przedstawić do podpisu kierownikowi placówki lub osobie go zastępującej. Osoby te mogą zgłosić do protokołu swoje uwagi.
4. Inspektorat przesyła odpis protokołu właściwej jednostce nadrzędnej lub organizacji gospodarczej.

Art. 8.

1. W razie stwierdzenia w toku inspekcji poważnego naruszenia przepisów albo zasad prawidłowego obrotu towarowego lub działalności usługowej organy Inspekcji Handlowej mogą na piśmie wydać na miejscu do niezwłocznego wykonania niezbędne zarządzenia, jeżeli natychmiastowe przerwanie stwierdzonego stanu rzeczy jest ze względu na interes społeczny konieczne.
2. Do wydanych zarządzeń stosuje się odpowiednio przepisów art. 7 ust. 4.
3. W celu zapobieżenia wprowadzaniu do obrotu towarowego, którego jakość nie odpowiada jakości deklarowanej, organy Inspekcji Handlowej mogą w toku lub w wyniku inspekcji dokonywać zabezpieczenia tego towaru, jeżeli jest to konieczne ze względu na interes społeczny. Zabezpieczenie powinno być uchylone,

jeżeli towar zostanie przeklasyfikowany lub doprowadzony do właściwej jakości albo wyłączony z obrotu.

Art. 9.

Jeżeli w czasie przeprowadzania inspekcji zachodzi podejrzenie, że popełnione zostało przestępstwo, organy Inspekcji Handlowej, o ile same nie są właściwe do ścigania, zawiadamiają o tym niezwłocznie właściwe organy, a nadto prowadzą dochodzenie w celu zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa oraz ujawnienia sprawcy. Po dokonaniu tych czynności organy Inspekcji Handlowej przekazują niezwłocznie akta dochodzenia właściwym organom Policji, a w sprawach, w których śledztwo jest obowiązkowe - prokuratorowi.

Art. 10.

1. Organy Inspekcji Handlowej mogą wytaczać w terminach przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego lub popierać powództwo cywilne w postępowaniu karnym, jeżeli wymaga tego interes społeczny.
2. Przepis art. 66 § 4 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio w wypadku wniesienia powództwa cywilnego przez organy Inspekcji Handlowej.

Art. 11.

Kto przez niewykonanie zarządzeń lub żądań opartych na przepisach ustawy lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 13 ustawy umyślnie utrudnia organom Inspekcji Handlowej wykonywanie ich zadań - podlega karze grzywny do 3000 zł.

Art. 12.

Orzekanie w sprawach określonych w art. 11 następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art.13.

1. W postępowaniu kontrolnym przed organami Inspekcji Handlowej w zakresie nie uregulowanym ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
2. Inspektorzy Inspekcji Handlowej w związku z wykonywanymi czynnościami kontrolnymi korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.
3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania organów Inspekcji Handlowej.

Art. 14.

Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) zakładów handlowych i usługowych znajdujących się na terenach zamkniętych podlegających Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych,

- 2) zakładów produkujących i zbywających energię elektryczną i ciepłą oraz paliwa gazowe.

Art. 15.

Traci moc dekret z dnia 21 września 1950 r. O Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 1950 r. Nr 44, poz. 396 i z 1954 r. Nr 15, poz. 56).